

prima instanță: S. Namașco

dosarul nr. 2rhc-36/14

instanța de apel: A. Panov, T. Pelin, S. Arnăut

instanța de recurs: Iu. Sîrcu, T. Chișca-Doneva, V. Clevadî

Î N C H E I E R E

09 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curtii Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca – Doneva, Valentina Clevadî
Iuliana Oprea, Ion Druță

examinând cererea de revizuire depusă de către Compania de asigurări
„Moldova-Astrovaz” Societate pe acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de asigurări
„Moldova-Astrovaz” Societate pe acțiuni împotriva Societății cu răspundere
limitată „Iurcomtrans” cu privire la recunoașterea contractelor de asigurare de
răspundere civilă ca fiind încetate de drept și declararea nulității polițelor de
asigurare,

împotriva încheierii Curtii Supreme de Justiție din 21 august 2013 prin care
recursul declarat de către Compania de asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe
acțiuni a fost considerat inadmisibil,

c o n s t a t ă

La 18 august 2010, CA „Moldova-Astrovaz” SA a depus cerere de chemare
în judecată împotriva SRL „Iurcomtrans” cu privire la recunoașterea contractelor
de asigurare de răspundere civilă ca fiind încetate de drept și declararea nulității
polițelor de asigurare.

În motivarea acțiunii, compania reclamantă a indicat că la 09 februarie 2008
prin intermediul agentului de asigurări Svetlanei Cijevscaia a încheiat cu pârâta
SRL „Iurcomtrans” contractele de asigurare privind asigurarea de răspundere civilă
pentru pagubele produse terțelor prin accidente de autovehicule în afara teritoriului
Republicii Moldova „Carte Verde” nr. MD06/FA 06052960 în privința
automobilului de model Volvo FH12, nr. de înmatriculare CKF 984, și nr.
MD06/FA 060502961 în privința semiremorcii de model „Schmitz SKO”, nr. de
înmatriculare CAS 054, ambele cărți verzi fiind eliberate pentru perioada 14 martie
2008 – 13 martie 2009.

Menționează reclamanta că primele de asigurare în mărime de 18 542 lei în
baza contractului nr. MD06/FA 06052960 și, respectiv, prima de asigurare în sumă
de 2 893 lei în baza contractului nr. MD06/FA 060502961, urmau a fi achitate de
către asigurat la 09 februarie 2008, însă pârâta SRL „Iurcomtrans” nu a executat în
termen obligația sa de achitare a primelor de asigurare, acest fapt confirmându-se
prin lipsa în textul contractelor a mențiunii privind actul în temeiul căruia a avut
loc achitarea.

Consideră că din motivul neachitării de către pârâtul-asigurat SRL „Iurcomtrans” a primelor de asigurare, contractele de asigurare privind asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse terțelor prin accidente de autovehicule în afara teritoriului Republicii Moldova „Carte Verde” nr. MD06/FA 06052960 și nr. MD06/FA 060502961 au încetat de drept chiar din ziua încheierii de 09 februarie 2008.

Susține reclamanta că respectiv și polițele de asigurare „Carte Verde” nr. MD06/FA 06052960 și nr. MD06/FA 060502961 sunt nule din momentul eliberării acestora, deoarece nu erau susceptibile eliberării asiguratului în cazul în care contractele de asigurare încetase de drept din motivul neachitării primelor.

Solicită reclamanta CA „Moldova-Astrovaz” SA recunoașterea contractelor de asigurare privind asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse terțelor prin accidente de autovehicule în afara teritoriului Republicii Moldova „Carte Verde” nr. MD06/FA 06052960 în privința automobilului de model Volvo FH12, nr. de înmatriculare CKF 984, și nr. MD06/FA 060502961 în privința semiremorcii de model „Schmitz SKO”, nr. de înmatriculare CAS 05, ca fiind încetate de drept, și declararea nulității polițelor de asigurare „Carte Verde” nr. MD06/FA 06052960 și nr. MD06/FA 060502961 eliberate în baza contractelor respective.

Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 31 martie 2011 acțiunea a fost admisă integral, fiind recunoscute ca încetate de drept din momentul încheierii lor contractele de asigurare privind asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse terților prin accidente de autovehicule în afara teritoriului Republicii Moldova „Carte Verde”, nr. MD06/FA 06052960 din 09 februarie 2008 și nr. MD06/FA 060502961 din 09 februarie 2008, încheiate între CA „Moldova-Astrovaz” SA și SRL „Iurcomtrans”; recunoscute ca fiind nule cărțile internaționale de asigurare pentru autovehicule nr. MD06/FA 06052960 din 09 februarie 2008 privind asigurarea automobilului de model Volvo FH12, nr. de înmatriculare CKF 984, și nr. MD06/FA 060502961 cu privire la asigurarea semiremorcii de model „Schmitz SKO”, nr. de înmatriculare CAS 05; cu încasarea de la SRL „Iurcomtrans” în beneficiul CA „Moldova-Astrovaz” SA a taxei de stat în mărime de 100 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2013 a fost admis apelul declarat de către SRL „Iurcomtrans”, casată integral hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție și emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 august 2013 recursul declarat de către CA „Moldova-Astrovaz” SA a fost considerat inadmisibil.

La 28 noiembrie 2013 CA „Moldova-Astrovaz” SA a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 21 august 2013.

Revizuenta CA „Moldova-Astrovaz” SA în motivarea cererii de revizuire cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC a invocat drept temei de revizuire faptul că la emiterea încheierii din 21 august 2013, a cărei revizuire se cere, Curtea Supremă de Justiție a desconsiderat că CA „Moldova-Astrovaz” SA niciodată nu a solicitat declararea nulității absolute a contractelor de asigurare litigante prin prisma normelor de drept civil, dar a pretins încetarea de drept a acestora în temeiul legislației cu privire la asigurări.

Astfel, menționează revizuenta, instanța de recurs nu a ținut cont că Curtea de Apel Chișinău a interpretat și aplicat eronat normele de drept material referitoare la încetarea de drept a contractelor de asigurare, în mod neîntemeiat considerând recursul declarat de CA „Moldova-Astrovaz” SA ca fiind inadmisibil.

Susține că nu a putut să cunoască despre erorile judiciare comise de instanța de apel și să le invoce în textul cererii de recurs, decât până la recepția copiei de pe încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 august 2013, deoarece copia de pe decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2013 nu a fost pusă la dispoziția sa.

Mai indică revizuenta că soluția pronunțată la caz de Curtea Supremă de Justiție contravine jurisprudenței degajate de instanța de recurs pe cauze similare, spre exemplu pricina civilă la cererea de chemare în judecată a CA „Moldova-Astrovaz” SA împotriva SRL „Dibsertrans” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, decizia din 09 octombrie 2013.

Consideră că prin emiterea încheierii din 21 august 2013 a fost admisă o eroare judiciară care lezează drepturile revizuintei într-un mod incompatibil cu standardele unui proces echitabil.

Solicită revizuenta CA „Moldova-Astrovaz” SA admiterea cererii de revizuire, rejudecarea admisibilității recursului cu adoptarea unei soluții favorabile dânsei.

La 21 februarie 2014 în adresa SRL „Jurcomtrans” a fost expediată spre cunoștință copia cererii de revizuire depuse de către CA „Moldova-Astrovaz” SA.

SRL „Jurcomtrans” nu a depus referință la respectiva cerere de revizuire.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Potrivit art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizurentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Verificând temeinicia motivului de revizuire invocat de către revizuentă raportat la prevederile art. 449 lit. b) CPC, instanța de recurs relevă că acesta nu este concludent și rezidă în interpretarea abuzivă a prevederilor art. 449 CPC.

Se reiterează că în cazul când se invocă temeiul de revizuire – devenirea cunoscută a unor circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizurentului, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente. Esențial este ca revizurentul să nu fi știut

anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe (sau fapte) și nici să nu fi avut posibilitatea de a le cunoaște.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că revizuenta CA „Moldova-Astrovaz” SA prin prezenta cerere de revizuire își exprimă dezacordul cu concluziile instanței de recurs formulate la emiterea încheierii Curții Supreme de Justiție din 21 august 2013 prin care recursul declarat de dânsa a fost considerat inadmisibil, și nu relevă cunoașterea unor careva circumstanțe sau fapte noi și esențiale ale pricinii.

Or, revizuenta pretinde asupra săvârșirii de către instanța de apel a încălcărilor normelor de drept material prin pronunțarea deciziei din 08 mai 2013, care nu au fost corectate și remediate de către instanța de recurs astfel încât compania de asigurare să obțină un câștig de cauză, situația ce nu se încadrează în temeiurile legale ale declarării revizuirii.

Deci, temeiurile respective ale revizuirii sunt neîntemeiate și susceptibile respingerii integrale.

Cât privește pretinsa nerespectare a jurisprudenței în materie degajate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție subliniază că speța citată de revizuentă în susținerea respectivului argument – pricina civilă la cererea de chemare în judecată a CA „Moldova-Astrovaz” SA împotriva SRL „Dibsertrans”, decizia din 09 octombrie 2013, nu reprezintă o cauză similară, având un obiect diferit – încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, iar prezenta cauză se referă la recunoașterea contractelor de asigurare de răspundere civilă ca fiind încetate de drept și declararea nulității polițelor de asigurare.

Mai mult decât atât, în cauza exemplificată, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 octombrie 2013 recursul declarat de către CA „Moldova-Astrovaz” SA a fost respins, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013 prin care acțiunea companiei de asigurări s-a respins.

Pe marginea argumentelor privind îngrădirea drepturilor revizuintei într-un mod incompatibil cu standardele unui proces echitabil, instanța de revizuire le apreciază ca fiind declarative.

Alte motive invocate în cererea de revizuire a CA „Moldova-Astrovaz” SA nu au relevanță deoarece nu se încadrează în temeiurile legale ale revizuirii, respectiv nu pot fi admise ca acceptabile și concludente în vederea retractării unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile, și urmează a fi respinse ca fiind inadmisibile.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 CPC servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța Brumărescu contra României, hotărârea din 28 octombrie 1999).

Securitatea juridică presupune respectarea principiului recunoscut res judicata (lucrului judecat), care implică regula finalității hotărârilor definitive și irevocabile, adică imposibilitatea oricărei părți de a pretinde o redeschidere a procedurilor interne privind o hotărâre judecătorească irevocabilă și obligatorie exclusiv cu scopul obținerii a unei noi examinări a pricinii în fond.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depuse de către CA „Moldova-Astrovaz” SA, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Popov (2) contra Moldovei din 06 decembrie 2005, definitivă din 06 martie 2006.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că temeiurile invocate de către revizuentă sunt în contradicție cu prevederile art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către CA „Moldova-Astrovaz” SA ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Compania de asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe acțiuni împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 21 august 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de asigurări „Moldova-Astrovaz” Societate pe acțiuni împotriva Societății cu răspundere limitată „Jurcomtrans” cu privire la recunoașterea contractelor de asigurare de răspundere civilă ca fiind încetate de drept și declararea nulității polițelor de asigurare

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca – Doneva

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea

Ion Druță